*

Daniel Gil Solés — #1Lib1Ref i la revolució dels bibliotecaris

Autor: - 01/03/2022

El passat 5 de febrer d'enguany vaig acabar una nova participació en la campanya #1Lib1Ref, que cada any impulsa la Viquipèdia, i que anima a millorar amb referències bibliogràfiques els articles que podem trobar en aquesta enciclopèdia lliure, oberta i col·laborativa. Iniciatives com aquestes són importants, i ho són per diferents motius. Intentaré resumir-los breument.

En primer lloc, perquè es tracta d'una campanya pensada i impulsada des de l'àmbit bibliotecari català, i que s'insereix en el projecte Bibliowikis:

> La Viquipèdia i les Biblioteques tenen la mateixa missió: facilitar l'accés al coneixement. El **Viquiprojecte Bibliowikis** és una iniciativa d'Amical Wikimedia que, juntament amb el Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya i d'altres xarxes de biblioteques dels països catalans, vol apropar la Viquipèdia i els seus projectes germans a la ciutadania i als professionals de les biblioteques. El projecte va començar el 2012 i ja hi ha més de **200 biblioteques** actives a la Viquipèdia.

Ja fa 10 anys, doncs, de l'inici del projecte, i sense cap mena de dubte és una autèntica finestra d'oportunitat, excepcional i d'una visibilitat i impactes brutals, que tenim els bibliotecaris per a donar a conèixer la nostra feina de verificabilitat de les fonts i de consistència acadèmica i de recerca, i inserir-la en una de les webs amb més visites, d'abast mundial, i de consulta i referència quasi obligada avui en dia… si més no com a punt de partida i inici de posteriors investigacions. Una finestra que el col·lectiu ha sapigut aprofitar, un *win-win* per a totes les parts. De fet, any rere any es supera la xifra de referències afegides als articles.

En segon lloc, la campanya #1Lib1Ref fa palesa una necessitat que malgrat passin els anys, es continua obviant, a la xarxa i dissortadament també en àmbits acadèmics. I és que massa sovint s'escriuen articles, capítols, llibres o qualsevol altre document sense cap mena de referència bibliogràfica. Les referències bibliogràfiques i les bibliografies són un dels elements nuclears de la pràctica biblioteconòmica i documental; és una de les nostra matèries primeres, la nostra font d'energia inesgotable. I també ho hauria de ser tot treball periodístic, acadèmic o de recerca amb uns mínims de rigor i serietat. Sense elles, sense referències i/o bibliografia, tot allò que s'escriu perd credibilitat, i encara més, es córre el risc de fer-nos com a nostres paraules i idees que manllevem d'altres sense ni tan sols dir-ho. I fer això és molt lleig. La ciència, qualsevol ciència, sempre s'ha alimentat de contrastar opinions i idees, i millorar-les o rebatre-les. I no citar —si, malgrat pugui semblar extraordinari, avui dia encara hi ha persones que mai citen a ningú en els seus treballs i articles acadèmics— és trencar aquest cercle virtuós que ens fa avançar a tothom. D'aquí la importància de que iniciatives com aquesta apropin a un públic general la importància de les referències bibliogràfiques, i que ho facin en la principal font d'informació consultada per milions de persones cada dia.

I finalment, la Viquipèdia és encara un d'aquells dinosaures de l'internet 1.0, sempre amb una mala salut de ferro. Un dinosaure que va fent, silenciós, fent treball de formigueta precisament com fem els bibliotecaris. Organitzant una revolució mundial en forma d'una web transversal, lliure, distribuïda, oberta i teixida des de la base, des de la ciutadania, i fora de tot control extern. Una web que molts veuen com a obsoleta i que voldrien veure desaparèixer, però que en el fons manté intacta la idiosincràcia, la filosofia primigènia amb què va néixer internet mateixa. La Viquipèdia és encara aquella web feta per les persones, per a les persones i amb les persones, i que encara no ha estat devorada per les grans corporacions tecnològiques de les #BigTech o el #GAFAM. Depèn de tots nosaltres que el coneixement i el contingut que hi aboquem cada dia continuï sent lliure, sense restriccions i de molta qualitat. I els bibliotecaris, penso, som una de les principals garanties de que això continuï sent així.

(*) Daniel Gil Solés
Bibliotecari i documentalista de la Biblioteca Pública Episcopal del Seminari de Barcelona.

